

A PROPÒSIT DEL CREIXEMENT
ECONÒMIC DE LA XINADavid Bueno
i TorrensProfessor i investigador de genètica
de la Universitat de Barcelona

Economia, colors i estigmes

El passat 12 de desembre, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic va fer públic un informe que revelava que durant l'any 2004 la Xina va superar els EUA com a líder mundial en exportacions de tecnologies de la informació, com ara telèfons mòbils, ordinadors portàtils i càmeres digitals. Aquesta notícia, que confirma l'espectacular creixement d'aquest gegant asiàtic, m'ha fet reflexionar sobre diversos escrits que he llegit aquest darrer any.

D'UNA BANDA ALS HABITUALS COMENTARIS D'UN dels columnistes d'aquest diari, Joan Oliver, que llegeixo amb gran interès perquè sempre em conviden a la reflexió. Em refereixo a la seva opinió, que subscriu completament, que la millor manera d'ajudar als països en vies de desenvolupament es deixar que puguin comercialitzar els seus productes en igualtat de condicions, que puguin viure del seu treball. En el cas de la Xina, la direcció política actual ha afavorit plenament aquesta situació, malgrat que el sistema polític i el respecte als drets humans no hagin seguit un camí adequat. Però amb l'increment de la cultura i del nivell de vida, tot és qüestió de temps.

L'ALTRE ESCRIT A QUÈ EM VULL REFERIR ÉS UN LLIBRE publicat a principis del segle XX que vaig trobar per atzar a la biblioteca dels meus avis, lectors d'aquest diari des del primer número, i de qui tant coses he après i encara ara apreng, com el plaer per la feina ben feta, les ganes constants d'aprendre i l'enteresa personal. Es tracta d'un llibre titulat *L'avenir de la raça blanca. Crítica al pessimisme contemporani*, escrit per Jacques Novicow (1849-1912) quan era rector de la Universitat de San Petersburg. Curiosament, és un llibre que, malgrat que actualment alguns dels seus plantejaments podrien ser considerats racistes, el que pretén realment es tot el contrari, rebatre els arguments racistes de la seva època, especialment els de l'historiador i literat francès Émile Faguet (1847-1916) i els d'una tal senyora Ardeve Barina, de la qual no he trobat cap dada biogràfica.

SEGONS NOVICOW, AQUESTS DOS PERSONATGES classifiquen els éssers humans en tres races, la blanca, la groga i la negra, per ordre decreixent de capacitat intel·lectual. Faguet considera que la diferència entre els blancs i els negres és la mateixa que hi ha entre els negres i els micos (!?). Els seus

SALVADOR ANTON

“Genèticament parlant, el genoma de qualsevol de nosaltres pot diferir més del d'un veí “de tota la vida” que del d'un xinès o un bosquimà”

escrits alerten del perill d'extinció de la raça blanca a mans de la groga (no pas de la negra, massa allunyada intel·lectualment per ser una competència seriosa). La raça groga “penetraria els nostres mercats amb els seus productes” (les paraules són textuales) i ens acabaria foragitant del planeta amb la seva lenta i progressiva invasió, producte d'una taxa de natalitat més alta per la seva condició més pròpera als animals i d'un intel·lecte prou bo, malgrat ser inferior al dels blancs (!?). Davant d'aquesta situació calia, segons Faguet i Barina, adoptar solucions dràstiques, de l'estil de la “solució final” aplicada pel règim nazi.

NOVICOW ES DEDICA A desmuntar pacientment (però no sempre encertadament, atesos els tòpics racistes de l'època) totes aquestes opinions, des del concepte de raça fins als perills potencials que els productes asiàtics arriben als nostres mercats. Al final ve a dir que, si realment es produís una entrada important d'aquests productes que acabés arraconant l'economia i, segons ell, per extensió, també els blancs, l'única culpa seria dels nostres errors, de no haver fet productes prou competitius (aquesta darrera paraula és meua, però el sentit de la frase és original), de no haver treballat prou ni tan bé com ells.

ES PODEN FER MOLTS COMENTARIS sobre totes aquestes coses, especialment pel que fa a les bajanades sobre races i diferències racials. Deixant de banda els components ètics i morals, que ja per si mateixos desmunten qualsevol actitud discriminatòria, actualment tots els treballs realitzats sobre el genoma humà indiquen amb la més absoluta de les claredats que no hi ha cap base biològica, absolutament cap, per parlar de races en els éssers humans, ni de diferències cognitives entre humans de llocs diferents. Genèticament parlant, el genoma de qualsevol de nosaltres pot diferir més del d'un veí “de tota la vida” que del d'un xinès o un bosquimà, per posar un parell d'exemples. De totes maneres, és alarmant que el discurs racista actual, promogut periòdicament tant per sectors marginals com per alguns sectors no tan marginals, segueixi unes pautes molt semblants a la del discurs de Faguet i Barina, d'evitar l'entrada de productes d'altres parts del món i de la por a la lenta arribada de persones d'altres indrets, que amb la seva capacitat laboral ens podrien desplaçar dels “nostres” llocs de treball. La tecnologia i l'economia canvien sense parar; però malauradament hi ha idees que no evolucionen.

VOLTA D'HORIZÓ

Hi ha
un Iraq
laicJ.J. Navarro
Arisa

La invasió i ocupació de l'Iraq, que havia de ser un passeig militar de la superpotència i els seus aliats per tal d'acabar amb una tirania amenaçadora, fer grans negocis i establir al país una democràcia estable entre la joia i l'agraïment de la població, ha esdevingut un calvari polític gotejat per una insurrecció armada de baixa intensitat, però molt persistent, i amb el rerefons d'una possible guerra ètnicocivil que condueixi a la divisió del país, potser passant per la instauració d'una teocràcia islàmica fortament desestabilitzadora per tota la regió.

Tanmateix, a l'Iraq no tot són insurgents i integristes. L'altre dia va tenir lloc a Bagdad la primera aparició d'una societat civil i laica des de l'enderrocament de Saddam Hussein. Aquest sector refusa l'aparició d'una teocràcia islàmica en la línia del règim iranià i voldria mantenir un Iraq unit al marge de divisions ètniques o religioses. No és probable que aquest sector civil i laic sigui només una fabricació; més aviat és l'expressió de la mena d'actitud que caldria per desactivar un polvorí que no és possible encerrar només amb la força militar i els serveis d'espionatge.

Els Estats Units van tenir un dels seus més grans èxits històrics propiciant l'aparició de democràcies estables a Alemanya, Itàlia i el Japó després de la Segona Guerra Mundial. I ho van aconseguir donant suport a forces civils i moderades en lloc de perseguir només el domini. Per fer de l'Iraq un país pacífic, estable i democràtic potser caldria comptar amb la societat civil, laica i disposada a mirar cap al futur en lloc de fomentar els conflictes i greuges dels grups que van fer possible l'aparició d'un dictador com Saddam i la conversió de l'Iraq en un camp de batalla de fanatismes i odís.

EL VANDALISME NO ÉS APOLÍTIC

Teresa Pàmies

Escriptora

L'esquerra i l'incivisme

Invocar els valors i principis d'esquerra per votar contra l'ordenança del civisme al ple de l'Ajuntament de Barcelona, com ha fet la regidora representant d'ICV, desconcerta no pocs dels barcelonins que li confien el vot en les darreres eleccions municipals. Els que, a més de votar ICV, ens hem format política-

ment en la militància d'esquerres, hi detectem l'error implícit que ha fet perdre més d'una batalla a l'esquerra catalana. La manifestació del 17 de desembre contra les ordenances del civisme revelà continguts i formes que recorden els que, en la dècada dels trenta, covaren “l'ou de la serp”, com es coneix, metafòrica-

ment, la gestació del nazisme a Alemanya i el fascio italià que el precedí, tolerant i afalagant el vandalisme contestatari entre el “lumpen proletariat” del qual van sortir provocadors com els incendiàries del Reichstag per culpar-ne el comunista búlgar Dimitrov. El capitalisme acorralat es va servir dels sectors més

degradats per evitar l'acció política conscient de les forces regeneradores, entre les quals les esquerres que, unides, haurien evitat l'ascens del nazi feixisme. L'incivisme que ens amenaça i actua “impunement” requereix mesures impopulars però necessàries des del punt de vista dels valors i els principis d'es-

querra. El vandalisme no és apolític. A les manifestacions contra les narcosaes al barri de la Vall d'Hebron es cridà “*Franco, resucita: España te necesita*”, i s'atribuïx a les prostitutes del Raval la pancarta reclamant el dret a exercir l'ofici a la via pública. Si aquests són considerats valors d'esquerra, ja hem begut oli.